

Historisk høy kundetilfredshet for revisjonsselskaper og regnskapsbyråer

Et sammendrag av alle kundetilfredshetsstudier som analysebyrået EPSI Rating gjennomførte i 2017, viser at revisjonsselskaper og regnskapsbyråer lykkes godt med å møte kundenes krav og forventninger.

Studien viser at tilfredsheten med revisjonsselskapene stiger fra i fjor, og årets resultat er det beste resultatet i målingens historie. Så mange som seks av ti bedrifter er svært godt tilfredse med sin revisor, mens kun hver tiende bedrift er misfornøyd.

Høy lojalitet

At såpass mange er tilfredse, bidrar også til at svært mange uttrykker høy lojalitet overfor revisor. Selv om 12 % av kundene svarer at de vurderer å skifte revisor, er det kun 6 % som svarer at de etter all sannsynlighet ikke er kunde av samme revisjonsselskap om ett år.

Flertallet av kundene opplever revisjonsselskapene som profesjonelle, kompetente og

pålitelige. I forhold til selve revisjonsarbeidet som utføres, mener de aller fleste at kvaliteten er svært god.

Serviceinnstilte og flinke

I løpet av intervjuet har vi også spurt bedriftene om de kan løfte frem noe de er særlig tilfreds med, og det er mange som svarer at de møter serviceinnstilte og flinke folk som har høyt kunnskapsnivå, innen de aktuelle fagfeltene.

De mellomstore kommer best ut

Totalt sett viser studien at det er de små og mellomstore revisjonsselskapene som samlet sett får den beste tilbakemeldingen, og de har også de desidert mest lojale kundene. For de store revisjonsselskapene er det også mye bra tilbakemeldinger, men det er KPMG som i denne målingen kommer best ut.

Tilsvarende studie av revisjonsbransjen i Sverige viser at også svenske bedrifter er godt tilfredse med sine revisorer, dog er tilfredsheten totalt sett lavere enn i Norge.

Støtter forslag om å oppheve bokføringsforskriften § 8-5-6 sjette ledd

I et høringsvar om forslag til endring av bokføringsforskriften om bruk av arbeidsplan som alternativ til personalliste, støtter Revisorforeningen forslaget om å oppheve bokføringsforskriften § 8-5-6 sjette ledd.

Henvisningen i bokføringsforskriften § 8-5-6 sjette ledd til arbeidsmiljøloven § 10-3, kan føre til at brukerne tror de er i overensstemmelse med reglene om personalliste selv om de ikke nødvendigvis er det.

Kravene til personalliste og arbeidsplan er ikke sammenfallende. Denne inkonsistensen medfører at en personalliste etter bokføringsforskriften ikke oppfyller kravene til arbeidsplan. På samme måte vil en arbeidsplan etter arbeidsmiljøloven ikke nødvendigvis oppfylle kravene til personalliste etter bokføringsforskriften.

En oppheving av bokføringsforskriften § 8-5-6 sjette ledd er samtidig med på å gi brukerne en bedre rettleiding og forståelse av de forskjellige kravene som stilles.

Gjeninnfører diettsats ved yrkesreise

Arbeidstakere som er på yrkesreise (tjenestereise) og som overnatter privat eller på hybel/brakkel med kokemuligheter, kan likevel motta skattefri diett på kr 88.

Diettsatsen for skattytere som overnatter privat eller på hybel/brakkel med kokemuligheter, ble opprinnelig fjernet fra 1. januar 2018. Skattedirektoratet har nå kommet til at det likevel kan utbetales en trekkfri og skattefri diett på inntil kr 88. Den nye satsen gjelder fra 1. januar 2018.

Dette gjelder kun arbeidstakere som er på yrkesreise (tjenestereise) og ikke for pendlere. For pendlere vil eventuell godtgjørelse være trekkpliktig og skattepliktig i sin helhet.

Dropp krav om skattetrekkkonto

Skattetrekkkonto er et unødvendig mellomledd. Skattetrekket bør kunne overføres direkte til myndighetene ved lønnsutbetaling, mener Revisorforeningen.

Les mer på: revisorforeningen.no/om-oss/dnr-mener1/dropp-krav-om-skattetrekkkonto/

Tiltak for like konkurransevilkår

En arbeidsgruppe nedsatt av Nærings- og fiskeri-, Helse og omsorgs- og Finansdepartementet har lagt frem sin innstilling om «Like konkurransevilkår mellom offentlig og privat virksomhet». Et flertall i arbeidsgruppen går inn for at det innføres en plikt til regnskapsmessig skille i enheter som driver både økonomisk og ikke-økonomisk aktivitet og som konkurrerer med private tjenestetilbydere. Uten et regnskapsmessig skille, vil det ikke være mulig å føre kontroll med at det ikke skjer kryssubsidiering.

På områder der offentlige og private tjenestetilbydere konkurrerer, bør dette skje på like vilkår ved at rammebetingelsene for offentlige og private virksomheter er konkurransenøytrale. Arbeidsgruppen har identifisert mulige konkurransemessige fordeler og ulemper offentlige aktører har i forhold til private aktører, og drøftet de konkurransemessige virkningene av disse.

Flertallet i arbeidsgruppen finner at et regnskapsmessig skille representerer en nødvendighet for å kunne etterleve det såkalte markedsaktørprinsippet. Dette gjelder uavhengig av hvordan virksomheten er organisert. Drøftelsen av tiltak for å løse de støtterettslige problemstillingene som ESA har tatt opp, det vil si skattefritak og konkursimmunitet, skjer under forutsetning av at disse utgjør støtte. Gruppen viser mulige løsninger basert både på utskilling og ikke-utskilling, og synliggjør ulike alternativer for å avgrense slike ordninger.

Arbeidsgruppens rapport er sendt på høring med frist for kommentarer satt til 2. mai 2018.

Bedre løsning for oppdatering av varslingsadresser i Altinn

Altinn lanserte 15. januar 2018 en bedre løsning for oppdatering av varslingsadresser i Altinn for regnskapsfører og revisor.

Det er nå mulig via klientdelegeringsfunksjonalitet å oppdatere kontaktinformasjon for revisor eller regnskapsfører som får tildelt en klientdelegeringsrolle. Løsningen støtter å laste opp en fil som inneholder informasjon om rolle, klient og hvem som er mottaker av rollen. Samme fil kan brukes til å sette epost og telefonnummer slik at man kan bruke funksjonaliteten til å sette kontaktinformasjon på brukerne for en gitt klient. Det er mulig å sette nye adresser eller endre adresser. Filen man laster ned med rolleoversikt inneholder epost og SMS satt for bruker/klient. Dette gir en oversikt over kontaktadressene for egne ansatte/klienter.

Tiden er overmoden for elektroniske skifteoppgjør

Hvert år dør rundt 40 000 personer i Norge, og arvingene blir tvunget til å forholde seg til skifteformer og prosedyrer som hører forrige århundre til. Det er på tide med en digital revolusjon, mener Revisorforeningen.

Les mer på: revisorforeningen.no/om-oss/dnr-mener1/tiden-er-overmoden-for-elektroniske-skifteoppgjør/

Foreslår nye regler for tips

Skattedirektoratet foreslår at arbeidsgivere fra 2019 må innrapportere, foreta forskuddstrekk og betale arbeidsgiveravgift på alle tips som mottas av ansatte.

De nye reglene skal gjelde for alle typer ansatte i alle bransjer, og reglene skal gjelde uavhengig av om kunden betaler tips via kort, kontant eller på annen måte.

Forslaget fremmes i en høring fra Skattedirektoratet og skal etter forslaget få virkning fra 2019. Vedtatte endringer i bokføringsforskriften som innebærer at tips må registreres, trer i kraft fra samme tidspunkt.

Høringsfristen er 2. mai 2018.

Nærmere om forslaget

Forslaget går ut på at arbeidsgiveren skal innrapportere i a-meldingen det faktiske beløpet hver ansatt har mottatt. Det skal foretas forskuddstrekk og beregnes arbeidsgiveravgift av det samme beløpet.

Kronebeløpet som hver ansatt har mottatt, etter eventuell fordeling av tips («tipsdeling») og andre fratrukk gjort av arbeidsgiveren, skal rapporteres.

Tips som ansatte mottar, blir dermed også forhåndsutfylt i skattemeldingen for arbeidstakeren. Det blir derfor ikke lenger behov for bestemmelser i takseringsreglene om fastsettelse av tips ved skjønn (3 % av mottatt lønn).

Særbestemmelsen for prosentlønnen serveringspersonale i skattebetalingsforskriften § 5-8-1 foreslås også opphevet.

Oppbevaring av regnskapsmateriale ved avvikling og konkurs

Skattedirektoratet har publisert en prinsipputtalelse om regelverket for oppbevaring av regnskapsmateriale ved avvikling og konkurs. Uttalelsen dekker avvikling av aksjeselskap, fusjon og fisjon og konkurs samt avvikling og konkurs i enkeltpersonforetak. Skattedirektoratet redegjør også for sin dispensasjonspraksis på området.

Regnskapsførere er ofte i besittelse av regnskapsmateriale ved avvikling og konkurs. I slike tilfeller opphører som regel også oppdraget. Dette er omtalt i God regnskapsførerskikk (GRFS) punkt 4.7 *Opphør av oppdrag*.

Bisnode – temperaturmåler

www.bisnode.no

	Siste måned	Nest siste måned	Endring i %	Sml. med 1 år tilbake	Endring
Konkurser	504	324	55,6 %	484	4,1 %
Tvangsavviklinger	67	36	86,1 %	69	-2,9 %
Nyregistreringer	18 912	12 117	56,1 %	17 823	6,1 %
Antall anmerkninger	1 614 268	1 581 600	2,1 %	1 545 702	4,4 %
- Personer m/anmerkninger	257 884	254 826	1,2 %	252 584	2,1 %
- Foretak m/anmerkninger	50 738	50 595	0,3 %	50 691	0,1 %

Siste måned = 24.1.-25.2

Nest siste måned = 23.12.17-23.1.18

1 år tilbake = 24.1.17-25.2.18

Kilde: Bisnode

Høyesterett om aksjonærs plikt til å innbetale en kapitalforhøyelse

En aksjetegners forpliktelse til å innbetale en kapitalforhøyelse faller ikke bort selv om fristen for å melde kapitalforhøyelsen er oversittet når dette skyldes tegnerens betalingsmislighold.

Et aksjeselskap skulle gjennomføre en kapitalforhøyelse. Det ble i den forbindelse inngått en gjensidig forpliktende og bindende avtale mellom selskapet og en aksjetegner om at selskapet skulle levere 75 000 aksjer mot at tegner innbetalte 12 millioner kroner.

Beløpet ble ikke betalt innen fristen. Det følger da av aksjeloven § 10-9 tredje ledd at dersom kapitalforhøyelsen ikke er meldt innen fristen, kan ikke kapitalforhøyelsen registreres. Aksjetegningen er da ikke lenger bindende.

Selskapet mente imidlertid at aksjonæren fortsatt var bundet av avtalen om aksjetegningen og å innbetale aksjeinnskudd på 12 millioner kroner. Selskapet tapte i tingretten og lagmannsretten. Høyesterett kom derimot til at aksjetegneren fortsatt var forpliktet.

Høyesterett

Høyesterett mente at det var inngått en gjensidig forpliktende avtale mellom selskapet og aksjonæren om aksjetegning. En avtalepart kan ikke hevde seg ubundet på grunnlag av alminnelige regler om ugyldighet og mislighold når det er hans eget forhold som er grunnen til ugyldigheten eller misligholdet, mente Høyesterett.

Når det gjelder aksjeloven § 10-9 tredje ledd, mente Høyesterett at den bestemmelsen skal forstås slik at tegningen ikke lenger er bindende dersom oversittelse av meldefristen skyldes selskapets eller øvrige tегneres forhold. Dersom lovgiver hadde ment å fravike et så grunnleggende kontraktsrettslig prinsipp, og innføre en regel om at en part kunne fri seg fra egen avtaleforpliktelse ved selv å misligholde denne, så måtte dette klart ha fremgått.

En regel om at mislighold av egen betalingsforpliktelse skulle kunne føre til at forpliktelsen faller bort, ville dessuten samsvare dårlig med prinsippet om objektivt ansvar for egen pengemangel. En slik regel ville også gitt tegneren en spekulasjonsmulighet – i realiteten en opsjon.

Sjekklistene for regnskapsåret 2017

Oppdaterte sjekklistene for årsoppgjøret 2017 er tilgjengelig for medlemmer i Revisorforeningen (krever pålogging) på revisorforeningen.no. Sjekklistene er en av våre medlemsfordeler.

Sjekklistene er utarbeidet basert på gjeldende regnskapslov, aksjelov, revisorlov og bokføringslov. Listen på bokføring er i to versjoner, en statisk versjon i PDF og en versjon i excel hvor det er mulig å velge om man vil se på hele sjekklisten eller bare det som er endret siden forrige publisering.

Det er lagt ved en egen zip-fil med endringsmarkerte versjoner av sjekklistene som er endret sammenlignet med sjekklistene for 2017.

Bruk av sjekklistene

Alle sjekklistene er utformet slik at et «ja-svar» innebærer at forholdet er tilfredsstillende og at ytterligere undersøkelser ikke er nødvendig. Dersom svaret er «nei», bør dette føre til ytterligere undersøkelser og dokumentasjon. Dersom et forhold ikke er aktuelt eller uten betydning, kan dette

markeres i kolonnen merket I/A (ikke aktuelt).

Innledningsvis er det laget en sjekkliste som anvendes for å bestemme foretakets størrelse (store og små foretak mv.). Dersom foretaket er lite, kan listene som inneholder minimumskravene for små foretak, brukes. Disse er samlet i del 2. Sjekklistene for mellomstore og store foretak er samlet i del 3. I de få tilfellene hvor det er krav som kun gjelder store foretak, er dette avmerket spesielt.

Det er laget sjekklistene for beregning av fri egenkapital, stiftelse, fusjon og fisjon, kapitalforhøyelse og kapitalnedsettelse mv.

Til slutt er det laget sjekklistene som omhandler opptak av nye klienter, fratreden som revisor, avtaler med aksjeeier mv. samt de protokoller som er nødvendig i et foretak, bokføring og ligningspapirer.

MVA-kompensasjon for borettslag og boligsameier

Borettslag etter borettslagsloven og boligsameier etter eierseksjonsloven med boliger tilrettelagt for heldøgns pleie- og omsorgstjenester, kan ha krav på momskompensasjon.

Skattedirektoratet har gitt ut en uttalelse hvor de ser nærmere på hvilke borettslag/boligsameier som er omfattet av ordningen, vilkårene for når det kan gis momskompensasjon og hvilke kostnader som kan kompenseres. I uttalelsen behandles også regler om justering og dokumentasjon.

Norge og EU inngår samarbeid mot MVA-svindel

Avtalen skal sikre et tettere samarbeid mellom Norge og EU i kampen mot merverdiavgiftssvindel. Avtalen er den første i sitt slag både for EU og Norge.

MVA og skogbruk

For å vurdere om skogbruk er næring avgiftsmessig, vil det i fremtiden være avgjørende hvordan skogbruket blir lignet. Næringsbegrepet skal tolkes likt hva gjelder skatt og mva. Praktiseringen skal gjelde fra 1. januar 2018.

MVA og konsesjonspliktig virksomhet

Skattedirektoratet har i en uttalelse gått gjennom vilkårene for at en virksomhet som krever konsesjon, eller annen offentlig tillatelse, skal ha fradrag for inngående avgift for slik tillatelse foreligger. Spørsmålet om fradragrett må løses i medhold av merverdiavgiftsloven § 8-1. Hvorvidt bestemmelsens krav om tilknytning til avgiftspliktig virksomhet er oppfylt eller ikke i disse tilfellene, vil bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfellet av hvor sannsynlig det er at konsesjon vil bli gitt.

Gyldig avtale uten generalforsamlingsvedtak

Avtale mellom nærstående var styrebehandlet, men ikke fremmet for generalforsamlingen. Lagmannsretten kom likevel frem til at avtalen var gyldig.

Det følger av asl. § 3-8 (1) at en avtale mellom aksjeeier og selskapet må behandles av generalforsamlingen for å være gyldig.

Bømlo Hus AS ble stiftet i 2003. Brendesæter AS ble senere eier av alle aksjene. Bømlo Hus AS leide en bedriftshytte av Brendesæter AS.

Vanadis AS ble ved en rettet emisjon og kjøp av aksjer i 2015 eier av flertallet av aksjene. I 2016 mottok Bømlo Hus AS krav på leie av bedriftshytta for 2015/2016.

Bømlo Hus AS avviste fakturaen. Avtalen mellom Brendesæter AS og Bømlo Hus AS om leie av hytta var datert 1. oktober 2010. Bømlo Hus AS hadde frem til og med 2014 betalt kr 561 000 i leie. Siden avtalen ikke var godkjent av generalforsamlingen i Bømlo Hus AS, hevdet selskapet at avtalen var ugyldig og krevde tilbakebetalt kr 707 603 inkludert renter fra Brendesæter AS.

I tingretten tapte Bømlo Hus AS. Tapte gjorde de også i lagmannsretten.

Lagmannsretten la til grunn at leieavtalen måtte anses godkjent av selskapets generalforsamling. Av den grunn var den gyldig i henhold til aksjeloven § 3-8 (1).

Retten la særlig vekt på at samtlige aksjeeiere, styreleder og daglig leder var til stede på styremøtet i selskapet 28. oktober 2010 der leieavtalen ble behandlet. Disse utgjorde også i realiteten selskapets generalforsamling. Basert på deres forklaringer var retten ikke i tvil om at en eventuell senere foreleggelse av leieavtalen på en generalforsamling ville gitt det samme utfallet. Lagmannsretten vurderte at styrets godkjenning av leieavtalen, i en slik situasjon, måtte anses som en implisitt godkjenning av selskapets generalforsamling. Det ble vist til Berge og Røsås, «Avtaler med aksjeeiere og selskapets ledelse mv.» side 89–90.

Uavhengig av denne drøftelsen, bemerket lagmannsretten at inngåelse av en avtale om leie av bedriftshytte, ville omfattes av unntaksbestemmelsen i § 3-8 (1) nr. 4 fordi det er en vanlig forretningsmessig avtale.

Kontantforbudet i hvitvaskingsloven

Skattedirektoratet har kommet med en prinsipputtalelse om noen av problemstillingene rundt forbudet for forhandlere av gjenstander mot å motta kr 40 000 eller mer i kontanter.

Hvitvaskingsloven ble tillagt en ny bestemmelse om kontantforbud med ikrafttredelse 1. juli 2017. Loven innførte et forbud for forhandlere av gjenstander mot å motta kr 40 000 eller mer i kontanter.

Skattedirektoratets uttalelse tar for seg bestemmelsens formål, hvem som omfattes av forbudet og hva slags transaksjoner som dekkes.

skatteetaten.no/no/Radgiver/Rettskilder/Uttalelser/Prinsipputtalelser/endringer-i-hvitvaskingsloven--veiledning-om-kontantforbudet/

LUNCH

